

א' בניסן התש"ף

26 במרץ 2020

לכבוד

חבר המועצה אלישע פלג

שלום רב,

הנדון: הסדר מעודכן בשנית למניעת חשש לניגוד עניינים לסגן ראש העירייה

וחבר הוועדה המקומית לתכנון ובניה אלישע פלג

סימוכין: שאלונים לאיתור חשש לניגוד עניינים מ-22.12.2019 ו-22.11.2018

בהמשך לפנייתך לעדכון שינוי בעבודת בינוי ובחמשך לאמור בשאלונים שבנדון, בקורות החיים וברשימת לקוחותיך בשנת 2017 ו-2018 שצורפו לשאלון מיום 22.11.2018; להלן הנחיות היועץ המשפטי לעירייה להסדר מעודכן למניעת חשש לניגוד עניינים של חבר המועצה מר אלישע פלג:

1. אסור לך להיות שותף בכל דיון במועצה או בוועדותיה או לעסוק או לטפל בעבודתך כחבר מועצה, בכל עניין הנוגע באופן ישיר או באופן עקיף ללקוחותיך בשנים 2017 ו-2018 לרבות המפורט ברשימת לקוחותיך שצורפה לשאלון ניגוד העניינים.
2. אינך רשאי לייצג אדם בכל עניין שהמועצה צד לו, אינך רשאי לייצג לקוחות בפני המועצה או ועדה מוועדותיה לרבות הוועדה המקומית לתכנון ובניה וועדת המשנה שלה. אינך רשאי לייצג נאשמים שעברו על חוקי העזר של ירושלים. אינך רשאי לייצג תובעים בתביעות נזיקין מול עיריית ירושלים.
3. מצורפת חוות הדעת של הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות מספר 1.1720 חברי מועצה עורכי דין, המסומנת גספח א' ומחוות חלק בלתי נפרד מהסדר זה.

4. אסור לך להיות שותף בכל דיון במועצה ובוועדותיה בכל עניין הנוגע באופן ישיר או באופן עקיף לתאגידים, ולגופים ולאישים הבאים:

- א. זק"א – שבתך מנהלת את לשכת יו"ר זק"א מר יהודה משי זהב.
- ב. חברת מנוליד בע"מ- שבנד מנהל פרויקטים בחברה זו. לרבות חברות שלה הפועלות בירושלים כגון "גרין גט"ו – "וימאזור" – עד חלוף 12 חודשים מסיום עבודת בנד בחברה זו.
- ג. משרד יחסי הציבור "רוח גבית" שחתך הבעלים שלו.
- ד. חברת קרן בכספי בניה אחזקה והשקעות בע"מ – ח.פ. 512566092 שבנד המנכ"ל שלה – עד חלוף 12 חודשים מסיום עבודת בינד בחברה זו.
- ה. אבי מורדוך מבעלי חברת קרן בכספי בניה אחזקה והשקעות בע"מ - עד חלוף 12 חודשים מסיום עבודת בינד בחברה זו.
- ו. הקבלן חסיד הבונה את שכונת "מורדות מלחה" בסמוך לדירתך.

5. אסור לך להיות שותף בכל דיון במועצה ובוועדותיה לרבות הוועדה המקומית לתכנון ובנייה ירושלים או ועדת המשנה שלה בכל עניין הנוגע לנכסים המצויים בירושלים כדלהלן: ברחוב האיל 22 / 75, ברחוב דיסקין 38 / 13, ברחוב ולנאי 4 חדרים 520 ו- 521 במלון גני ירושלים וברחוב דרך חברון 22 / 89 בין במישרין ובין בעקיפין לרבות נכסים הגובלים במקרקעין אלו.

6. אסור לך להשתתף בכל דיון בתוכנית ו/או בהיתר הנוגע למקרקעין שלך או של בני משפחתך, לרבות נכסים הגובלים במקרקעין אלו.

7. עליך להודיע ליו"ר הוועדה לתכנון ובנייה וליועץ המשפטי של הוועדה על היותך במצב של חשש לניגוד עניינים ולודא שדברך בעניין זה נרשמו בפרוטוקול הוועדה.

8. האחריות להימנע מהיקלעות למצב של חשש לניגוד עניינים מוטלת עליך.

9. בכל מקרה הנוגע לחשש לניגוד עניינים או אם יתעורר ספק בדבר יישום הנראות ההסדר או סוגיות שלא נצפו מראש שעשויות להעמידך במצב של חשש לניגוד עניינים, עליך להוועץ ביועמ"ש של העירייה ולפעול לפי הנחיותיו.

10. אם יחול שינוי בתוכן שאלון ניגוד העניינים שבסימוכין, מחובתך לפנות ליועמ"ש לעירייה, למסור לו, בכתב, את מלוא המידע הרלוונטי ולפעול לפי הנחיותיו.

11. מובהר בזאת כי ההנחיות המפורטות לעיל, הינן הסדר למניעת חשש לניגוד עניינים וכי חל עליהן חוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998 (להלן - חוק חופש המידע). ההסדר ככלל לא יהיה חסוי ויפורסם באתר העירוני למעט פרטים שאין לפרסמם לפי חוק חופש המידע ופרטים אשר תצביע על טעם בדין לחיסויים תוך 14 ימים מקבלת ההסדר, עמדתך תבחן על ידי היועץ המשפטי לעירייה שיחליט האם לקבלה.

בכבוד רב,

אלז מלכה, עו"ד
היועץ המשפטי לעירייה

הערתקים:

מר משה לואון, ראש עיריית ירושלים
עו"ד זאב גבאי, סגן היועץ המשפטי ליועץ וחקיקה
עו"ד שמואל א. שפט, ראש צוות חקיקה

הריני לאשר קבלת הנחיות ההסדר המעודכן ומתחייב לפעול לפיהן.

אלישע פלג

תאריך

1720

תחום – ניגוד עניינים אישי תחום משני – ניגוד עניינים בייצוג	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות תאריך חוות הדעת: אפריל 2007 עדכון : אייר תשע"ג מאי 2013
---	--

1.1720 חברי מועצה – עורכי דין

1.1721 חבר מועצה – עורך דין – סקירה כללית

האיסור על חבר מועצה רשות מקומית לייצג לקוחות מול המועצה או הוועדה המקומית לתכנון ובניה מעוגן בכלל 17 לכללים, וכלל 11 לכללים קובע את חובת ההימנעות של חבר מועצה מטיפול בנושאים שיש לו עניין אישי בהם.

כללי לשכת עורכי הדין (חברי גופים נבחרים או ממונים), התשכ"ט-1969 מתייחסים לשני היבטים אלה, כלל 2 לכללים אלה קובע כדלקמן:

2" (א) עורך דין שהוא חבר במועצה, או שטרם חלפה שנה מאז חדל להיות חבר בה-

- (1) לא יתייצב בשם שולחו במני המועצה ולא ייצגו ולא יפעל בשמו במקרה;
- (2) לא ייצג את שולחו בכל עניין שבמני בית-משפט, בית-דין, ועדה או גוף שיפוטי או מעין-שיפוטי אחר אם המועצה היא צד לאותו הליך;
- (3) לא ישתתף בדיון ובהצבעה בישיבות המועצה, כאשר העניין העומד לדיון או להצבעה נוגע לאדם או גוף שעורך הדין מייצגו אותה עת בגדר תפקידיו המקצועיים.

(ב) הוראות פסקאות (1) ו-2(2) לסעיף קטן (א) יחולו גם על עורך דין שהוא שותפו, מעבידו או עובדו של עורך-דין כאמור בסעיף-קטן (א).

בכללים אלה - "מועצה" מועצת רשות מקומית, ועדת תכנון ובניה, מועצת איגוד ערים, לרבות ועדות הנשנה שלהן, וכן גוף הכמוף לאחת מהן או שהיא בעלת זכויות בו.

מספר חוות הדעת: 1.1720	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות
------------------------	--

לדעת הוועדה, יש לפרש את האיסור על ייצוג לקוחות בפני המועצה או ועדה מוועדותיה לרבות הוועדה המקומית לתכנון ובניה) כאיסור-מוחלט, מן הטעמים שפורטו לעיל.

בעניין מסויים דחה בית המשפט העליון, עתירה שבה נתבקש לפסול את להגנתו של עו"ד יונה יהב כסגן וממלא מקום ראש עיריית חיפה¹. בעתירה נטען, כי המינוי מעורר חשש לניגוד עניינים לאור העובדה שמר יהב היה בעל משרד עורכי דין.

בית המשפט קבע, כי מר יהב אינו פסול לכהונה, כתנאי, שבמסגרת עיסוקיו כעו"ד לא יעסוק בכל עניין הנוגע ישירות או בעקיפין לפעולות או לאינטרסים של העירייה. בית המשפט הרחיב את האיסור על כל מי שקשור למשרדו של מר יהב (שותפים, עובדים וכו') בנוסף, קבע בית המשפט, כי ראוי למונע מצב נוסף בו עלול להתעורר חשש לניגוד עניינים, והוא – כשלאחד מלקוחותיו, לקוח בפועל או פוטנציאלי, יש או עלול להיות אינטרס בפעולה מסויימת או בסמכות מסויימת של העירייה, שכן החשש הוא, שעו"ד המכהן כחבר המועצה יפעל במסגרת תפקידיו ברשות המקומית יתן מילה לתוצאות ולהשלכות אפשריות של פעולות על לקוחותיו, קיימים או צפויים בעתיד².

לבקשת בית המשפט העליון במסגרת דיון בעתירה מסויימת דנה הוועדה בשאלה, האם ראוי לפסול באופן גורף עורכי דין פרטיים מכהונה במועצות רשויות מקומיות ובעודות מקומיות, אם הם עוסקים בתחום המקרקעין או התכנון והבניה, והגיעה למסקנה שאין מקום לפסילה גורמת כאמור, למרות שיש אפשרות שאותם עורכי דין ייצאאו במצבים של חשש לניגוד עניינים³.

הי לעניין זה גם חוות הדעת בפרק 1.15.

ייצוג על ידי שותפים, מעבידים ועובדים

כאמור, כללי לשכת עורכי הדין חלים לא רק על עו"ד המכהן במועצת רשות מקומית, אלא גם על שותפים, מעבידים ועובדים שלו (כלל 2(ב)).

¹ בני"ץ 6641/93, סוגת "צעירים למען חיפה" בעיריית חיפה, כי מועצת עיריית חיפה ואח', פ"ד מח (3), 555 (להלן) – עניין צעירים למען חיפה).

² יוער, כי בעניין מסויים חוותה הוועדה את דעתה, כי במקרים רבים, ההסדר שאושר על ידי בית המשפט העליון במסגרת דיון בעניין "צעירים למען חיפה" לא יהיה הסדר מספק, ככלל, הסדרים למניעת ניגוד עניינים של חברי המועצה אינם יכולים להסתמך אך ורק על הצהרותיהם של חברי המועצה ככל הנטען להתנהלותם העסקית. או הפרטית, ויש צורך בהסדרים משלימים שיהולו על פעילותם הציבוריות. הנימוק הראשון לכך הוא, שהסדרי המונעות או מנבלות ממילוי תפקידים מסויימים ראוי שיחולו, ראשית, על נבחרי הציבור במסגרת פעילותם הציבורית, כך שקיומם של הסדרים אלה יוכל להיות נתון למיזוהם של נרמים שונים ברשות (עובדי המועצה לרבות היועצים המשפטיים, מכבדים וכו'), זאת, לעומת פעילות של חברי המועצה בתחום הפרטי, שכמעט ולא ניתן למקח עליה, לימוק שני הוא, ששאלת קיומו של ניגוד עניינים היא שאלה משפטית, ונתמקדים של דיוני ניגוד העניינים "להסדר מבוטל מפני עיוור", ולא רק להטיל על נבחרי הציבור את האחריות לקבל בעצמם את ההחלטות האם טיפול בנושא מסויים או בלקוח מסויים יעמיד אותם במצב של ניגוד עניינים. ואכן, ברוב המקרים של מסיקי הדיון בתחום ניגוד העניינים קבע בית המשפט הסדר שכולל הטלת מנבלות מסויימות על עובד הציבור במסגרת פעילותו הציבורית ולמשל: בני"ץ 595459, שמעון ואח' נ' הממונה על מחוז הדרום, פ"ד מד (11) 409; בני"ץ 1045769, דניאל נ' ראש עיריית קריית אתא, פ"ד מד (3) 157; עתי"מ (בייש) 240/07 בוריס מור נ' ראש עיריית קריית את, (17.4.2007).

³ בני"ץ 5608:03, ישראל גל ואח' נ' שר המנים ואח', העותרים חזרו בהם מן העתירה בעצת בית המשפט לאחר מתן חוות הדעת של הוועדה, אשר אומצה על ידי היועץ המשפטי לממשלה (17.12.2004).

מספר חוות הדעת: I.1720	חוות דעת הוועדה למוניעת ניגוד עניינים של נכחרי ציבור ברשויות המקומיות
------------------------	---

חובת הימנעות

ר"י הרחבה בעניין זה בחוות הדעת לגבי חבר מועצה בעל עניין בעסק.

I.1722 עורך דין העומד להתחיל לכהן כחבר המועצה

עורך דין העומד להתחיל לכהן כחבר המועצה אינו רשאי להמשיך ולייצג אדם בכל עניין שהמועצה צד לו.

חבר מועצה אינו רשאי לייצג אדם בכל עניין שהמועצה צד לו, אולם עורך דין שזה עתה נבחר כחבר מועצה עלול להיקלע למצב, בהוא מייצג לקוחות בתיקים שהמועצה צד להם, ושהטיפול בהם טרם הסתיים. לאור רגישות הנושא, אין מקום לאישור המשך הטיפול, גם לא לתקופת מעבר, לצורך סיום הטיפול בתיקים אלה.

I.1723 חבר מועצה - עורך דין שייצג חברה ערב בחירתו

חבר מועצה, יו"ר ועדת מכרזים, שהינו עורך דין שטיפל, טרם שנבחר למועצה, בענייניה של החברה, מנוע מלהשתתף בדיון ובהצבעה בענייניה של החברה. בית המשפט פסל את החלטת ועדת המכרזים, שבדאשה עמד חבר המועצה.

I.1724 חבר מועצה - ייצוג לקוחות בפני הוועדה המרחבית לתכנון ולבניה

חבר מועצה שהוא עורך דין אינו רשאי לייצג אדם בפני ועדה מרחבית לתכנון ולבניה, המופקדת על מספר רשויות מקומיות (ר"י סעיף 19 לחוק התכנון והבניה), אם הרשות שבה הוא מכהן שייכת לאותו מרחב תכנוני.

הגדרת "מועצה" בכללים למוניעת ניגוד עניינים וגם בכללי לשכת עורכי הדין שצוטטו לעיל כוללת גם את הוועדה לתכנון ולבניה, ומהגדרת "איגוד ערים" בכללי לשכת עורכי הדין שצוטטו לעיל ניתן ללמוד, שהכוונה הייתה גם לוועדות המרחביות שבתחומן נמצאת הרשות המקומית. מסקנה זו מתבקשת גם מהרחבת הגדרת "מועצה" בכלל 2 לכללי לשכת עורכי הדין על "גוף הכפוף לוועדת תכנון ובניה".

⁴ בניין 788/90 וזה חוצות בע"מ נ. עיריית רמלה, פ"ד נד(3) 843.

מספר חוות הדעת: 1.1720	חוות דעת הוועדה למניעת נעור עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות
------------------------	---

1.1725. חבר מועצה - ייצוג נאשמים בכתבי אישום המוגשים בידי הרשות המקומית
חבר מועצה לא ייצג נאשמים שעברו על חוקים שהרשות המקומית מנופקדת על אכיפתם.

מתפקידה של הוועדה המקומית לאכוף את קיומם של דיני התכנון והבניה, מטבע הדברים, מסתייעת הוועדה המקומית במנגנון הרשות המקומית. מכאן, שחבר מועצה המכהן באותה רשות מקומית (בוועדה המקומית) אינו רשאי לייצג את מי שעובר על החוקים שעל שמירתם הן מפקדות. לעניין זה, העובדה, שבאופן פורמלי התובע הוא נציג היועץ המשפטי לממשלה, אין בה כדי לשנות מחוות דעת זו.

1.1726. חבר מועצה - ייצוג תובעים בתביעות נזיקין מול הרשות בה הוא מכהן
השאלה עלתה, משום שבתביעות נזיקין, חברת הביטוח של הרשות מטפלת בתביעות אלה ואף משלמת לתובעים, והמונה טען, שייצוג התובעים בתביעות כאלה אינו מתבצע, למעשה, מול הרשות המקומית, אלא מול חברת הביטוח. למרות זאת, הוועדה סברה, שאין לאפשר לחבר המועצה לייצג תובעים נגד העירייה בתביעות נזיקין. הסיבה היא, שלתוצאותיהן של התביעות השלכה על הרשות המקומית ועל גובה ההשתתפות העצמית בה היא עשויה להתחייב, ולכן מקרה זה הינו בגדר "ייצוג" מול הרשות המקומית, מעבר לפן הפורמלי. בנוסף, חברת הביטוח זקוקה לסיוע של עובדי הרשות (ולעיתים אולי אף לסיוע של נבחריה) לצורך גיבוש ההגנה (מסירת עדות, מסירת מודע על לוקייס, נהלים וכו'), והעובדה, שהצד השני מיוצג על ידי חבר מועצה, עלולה להשפיע על התנהלותם.

1.1727. עורך דין, חבר מועצת רשות מקומית, אינו רשאי לתת ייעוץ משפטי לרשות בה הוא מכהן
די לעניין זה חוות הדעת מס' 1.1205.

1.1728. בת זוגו של היועץ המשפטי לרשות מקומית פטולה מכהונה במועצת הרשות
די חוות הדעת מס' 1.1206.

מ"ד בטבת התשע"ט

25 בדצמבר 2018

לכבוד

חבר המועצה אלישע פלג

שלום רב,

הנדון: הסדר למניעת חשש לניגוד עניינים לסגן ראש העירייה וחבר הוועדה

המקומית לתכנון ובניה אלישע פלג

סימוכין: שאלון לאיתור חשש לניגוד עניינים מ-22 בנובמבר 2018

בהמשך לאמור בשאלון שבנדון, בקורות החיים וברשימת לקוחותיך בשנת 2017 ו-2018 המצורפים לו, להלן הנחיות היועץ המשפטי לעירייה להסדר למניעת חשש לניגוד עניינים של חבר המועצה מר אלישע פלג:

1. אסור לך להיות שותף בכל דיון במועצה או בוועדותיה או לעסוק או לטפל בעבודתך כחבר מועצה, בכל עניין הנוגע באופן ישיר או באופן עקיף ללקוחותיך בשנים 2017 ו-2018 לרבות המפורט ברשימת לקוחותיך שצורפה לשאלון ניגוד העניינים.
2. אינך רשאי לייצג אדם בכל עניין שהמועצה צד לה. אינך רשאי לייצג לקוחות בפני המועצה או ועדה מוועדותיה לרבות הוועדה המקומית לתכנון ובניה וועדת המשנה שלה. אינך רשאי לייצג נאשמים שעבדו על חוקי העזר של ירושלים. אינך רשאי לייצג תובעים בתביעות נזיקין מול עיריית ירושלים.
3. מצורפת חוות הדעת של הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות מספר 1.1720 חברי מועצה עורכי דין, המסומנת נספח א' ומהוות חלק בלתי נפרד מהסדר זה.

4. אסור לך להיות שותף בכל דיון במועצה ובוועדותיה בכל עניין הנוגע באופן ישיר או באופן עקיף לתאגידים, ולגופים והבאים:
 - א. זק"א – שבתך מנהלת את לשכת יו"ר זק"א מר יהודה משי זהב.
 - ב. חברת מנוליד בע"מ- שבנד מנהל פרויקטים בחברה זו. לרבות חברות שלה הפועלות בירושלים כגון "גרין גט" ו- "מאזור".
 - ג. משרד יחסי הציבור "רוח גבית" שחתנד הבעלים שלו.
 - ד. אלבוים יזמות ונכסים בע"מ.
5. אסור לך להיות שותף בכל דיון במועצה ובוועדותיה לרבות הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים או ועדת המשנה שלה בכל עניין הנוגע לנכסים המצויים בירושלים כדלהלן: ברחוב האיל 22 / 75, ברחוב דיסקין 38 / 13, ברחוב ולנאי 4 חדרים 520 ו- 521 במלון גני ירושלים וברחוב דרך חברון 22 / 89 בין במישרין ובין בעקיפין לרבות נכסים הגובלים במקרקעין אלו.
6. אסור לך להשתתף בכל דיון בתוכנית ו/או בהיתר הנוגע למקרקעין שלך או של בני משפחתך, לרבות נכסים הגובלים במקרקעין אלו.
7. עליך להודיע ליו"ר הוועדה לתכנון ובניה וליועץ המשפטי של הוועדה על היותך במצב של חשש לניגוד עניינים ולוודא שדברך בעניין זה נרשמו בפרוטוקול הוועדה.
8. האחריות להימנע מהיקלעות למצב של חשש לניגוד עניינים מוטלת עליך.
9. בכל מקרה הנוגע לחשש לניגוד עניינים או אם יתעורר ספק בדבר יישום הוראות ההסדר או סוגיות שלא נצפו מראש שעשויות לתעמידך במצב של חשש לניגוד עניינים, עליך לתיוועץ ביועמ"ש של העירייה ולפעול לפי הנחיותיו.
10. אם יחול שינוי בתוכן שאלון ניגוד העניינים שבסימוכין, מחובתך לפנות ליועמ"ש לעירייה, למסור לו, בכתב, את מלוא המידע הרלוונטי ולפעול לפי הנחיותיו.

11. מובהר בזאת כי ההנחיות המפורטות לעיל, הינן הסדר למניעת חשש לניגוד עניינים וכי חל עליהן חוק חופש המידע, התשנ"ח – 1998 (להלן – חוק חופש המידע). ההסדר ככלל לא יהיה חסוי ויפורסם באתר העירוני למעט פרטים שאין לפרסמם לפי חוק חופש המידע ופרטים אשר תצביע על טעם בדין לחיסויים תוך 14 ימים מקבלת ההסדר, עמדתך תבחן על ידי היועץ המשפטי לעירייה שיחליט האם לקבלה.

בכבוד רב,

אלי מלכה, עו"ד
היועץ המשפטי לעירייה

הריני לאשר קבלת ההנחיות ומתחייב לפעול לפיהן.

אלישע פלג

25.12.18

תאריך

העתקים:

מר משה ליאון, ראש עיריית ירושלים
עו"ד זאב גבאי, סגן היועץ המשפטי ליועץ וחקיקה
עו"ד שמואל א. שפט, ראש צוות חקיקה

1720

חנות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחר ציבור ברשויות המקומיות תאריך חוות הדעת: אפריל 2007 עדכון: אילר תשע"ג מאי 2013	תחום - ניגוד עניינים אישי תחום משני - ניגוד עניינים ביוצוג
--	---

1.1720 חברי מועצה - עורכי דין

1.1721 חבר מועצה - עורך דין - סקירה כללית

האיסור על חבר מועצת רשות מקומית לייצג לקוחות מול המועצה או הוועדה המקומית לתכנון ודניה מעוגן בכלל 17 לכללים, וכלל 11 לכללים קובע את חובת ההימנעות של חבר מועצה מטופל בנושאים שישלו עניין אישי בהם.

כללי לשכת עורכי הדין (חברי גופים נבחרים או ממונים), התשכ"ט-1969 מתייחסים לשני היבטים אלה. כלל 2 לכללים אלה קובע כדלקמן:

2" (א) עורך דין שהוא חבר במועצה, או שטרם חלפה שנה מאז חדל להיות חבר בה-

- (1) לא יתייצב בשם שולחו בכני המועצה ולא ייצגו ולא יפעל בשמו בכניה;
- (2) לא ייצג את שולחו בכל עניין שבפני בית-משפט, בית-דין, ועדה או גוף שיפוטני או מעין-שיפוטני אחר אם המועצה היא צד לאותו הליך;
- (3) לא ישתתף בדיון ובהצבעה בישיבות המועצה, כאשר העניין העומד לדיון או להצבעה נוגע לאדם או גוף שעורך הדין מייצגו אותה עת בגדר תפקידיו המקצועיים.

(ב) הוראות פסקאות (1) ו-2) לסעיף קטן (א) יחולו גם על עורך דין שהוא שותפה מעבידו או עובדו של עורך-דין כאמור בסעיף קטן (א).

בכללים אלה - "מועצה" מועצת רשות מקומית, ועדת תכנון ובניה, מועצת איגוד ערים, לרבות ועדות המשנה שלהן, וכן גוף הכפוף לאחת מהן או שהיא בעלת זכויות בה.

מספר חוות הדעת: 1720/1	חוות דעת הוועדה למוניטין ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות
------------------------	--

לדעת הוועדה, יש לפרש את האיסור על ייצוג לקוחות כגני המועצה או ועדה מוועדותיה (לרבות הוועדה המקומית לתכנון ובניה) כאיסור מוחלט, מן הטעמים שפורטו לעיל.

בעניין מסויים דחה בית המשפט העליון עתירה שבה נתבקש לפסול את כהונתו של עו"ד יונה יהב כסגן וממלא מקום ראש עיריית חיפה¹. בעתירה נטען, כי המינוי מעורר חשש לניגוד עניינים לאור העובדה שמר יהב בעל משרד עורכי דין.

בית המשפט קבע, כי מר יהב אינו פסול לכהונה, בתנאי, שבמסגרת עיסוקיו כעו"ד לא יעסוק בכל עניין הנוגע ישירות או בעקיפין לפעולות או לאינטרסים של העירייה. בית המשפט הרחיב את האיסור על כל מי שקשור למשרדו של מר יהב (שותפים, עובדים וכו') בנוסף, קבע בית המשפט, כי ראוי למוע מצב נוסף בו עלול להתעורר חשש לניגוד עניינים, והוא - בשלאחד מלקוחותיו, לקוח במועל או פוטנציאלי, יש או עלול להיות אינטרס במעולה מסויימת או בסמכות מסויימת של העירייה, שכן החשש הוא, שעו"ד המכהן כחבר המועצה יפעל במסגרת תפקידיו ברשות המקומית יתוך פילה לתוצאות ולהשלכות אפשריות של פעולות על לקוחותיו, קיימים או צפויים בעתיד².

לבקשת בית המשפט העליון במסגרת דיון בעתירה מסויימת, דנה הוועדה בשאלה, האם ראוי לפסול באופן גורף עורכי דין פרטיים מכהונה במועצות רשויות מקומיות ובעודות מקומיות, אם הם עוסקים בתחום הנרקעין או התכנון והבניה, והגישה למסקנה שאין מקום לפסילה גורפת כאמור, למרות שיש אפשרות שאותם עורכי דין יימצאו במצבים של חשש לניגוד עניינים³.

ר: לעניין זה גם חוות הדעת בפרק 1.15.

ייצוג על ידי שותפים, מעבידים ועובדים

כאמור, כללי לשכת עורכי הדין חלים לא רק על עו"ד המכהן במועצת רשות מקומית, אלא גם על שותפים, מעבידים ועובדים שלו (כלל 2ב).

¹ ב"פ 493/6611, סיעת "צעירים למען חיפה" בע"מ נ' חברה, נ' מועצת עיריית חיפה ואח', פ"ד נח (3), 555 (להלן: עניין צעירים למען חיפה).

² יוצר, כי בעניין מסויים חוותה הוועדה את דעתה, כי במקרים רבים, ההסדר שאנוש על ידי בית המשפט העליון כמסק הדיון בעניין "צעירים למען חיפה" לא יהיה הסדר מספק. בכלל, הסדרים למניעת ניגוד עניינים של חברי המועצה אינם יכולים להסתמך אך ורק על הצהרותיהם של חברי המועצה. בכל הנוגע להתנהלות העסקית או הפרטית, ויש צורך בהסדרים משלימים שיחולו על פעולותם הציבוריות. הנומק הראשון לכן הוא, שהסדרי היקנות או מנלות ממילוי תפקידים מסויימים ראוי שיחולו, ראשית, על נבחרי הציבור במסגרת פעילותם הציבורית, כך שקיומם של הסדרים אלה יוכל להיות נתון לפיקוחם של נרמים שונים ברשות, ועובדי המועצה, לרבות היועצים המשפטיים, מבקרים וכו') ואת, העומת פעילות של חברי המועצה בתחום הפרטי, שבנועט ולא ניתן לפקח עליה, נמוק שני הוא, ששאלת קיומו של ניגוד עניינים היא שאלה מספיקית. מתמקדים של דינו ניגוד העניינים "להסיר מכשול מוכני עיוור", ולא רק להטיל על נבחרי הציבור את האחריות לקבל בעצמם את ההחלטות האם ייפול בניהו ניסויים או בלקוח מסויים יעמיד אותם במצב של ניגוד עניינים ואכן, ברוב המכריע של נסקי הדיון בתחום ניגוד העניינים קבע בית המשפט הסדר שכולל הטלת מנלות מסויימות על עובד הציבור במסגרת פעילותו הציבורית והמשל - כ"פ 595/59, שמעון ואח' נ' הממונה על מחוז הדרום, פ"ד מד (1), 409, ב"פ 578/10, דניאל ז' ראש עיריית קרית אתא, פ"ד מד (3), 157, ע"מ נ"ש (7) 240/07 בוריס מור נ' ראש עיריית קרית את, 3007/17-4.

³ ב"פ 5608/03 ישראל גל ואח' נ' שר המים ואח', בעתרים חירו ב"פ טן העתירה בעצת בית המשפט לאחר פיון חוות הדעת של הוועדה, אשר אומצה על ידי היועץ המשפטי לממשלה (7.12.2004).

מספר חוות הדעת: 1.1720	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרים ציבור בדשונות המקומיות
------------------------	---

חובת הימנעות

די הרחבה בעניין זה בחוות הדעת לגבי חבר מועצה נעל עניין בעסק.

1.1722 עורך דין העומד להתחיל לכהן כחבר המועצה

עורך דין העומד להתחיל לכהן כחבר המועצה אינו רשאי להמשיך ולייצג אדם בכל עניין שהמועצה צד לו.

חבר מועצה אינו רשאי לייצג אדם בכל עניין שהמועצה צד לו, אולם עורך דין שזה עתה נבחר כחבר מועצה עלול להיקלע למצב, בו הוא מייצג לקוחות בתיקים שהמועצה צד להם, ושחטופול בהם טרם הסתיים. לאור הגישות הנושא, אין נזקם לאישור המטף הטיפול, גם לא לתקופת מעבר, לצורך סיום הטיפול בתיקים אלה.

1.1723 חבר מועצה - עורך דין שייצג חברה ערב בחירתו

חבר מועצה, יורר ועדת מכרזים, שהינו עורך דין שטיפל, טרם שנבחר למועצה, בענייניה של חברה, ננוע מלהשתתף בדיון ובהצבעה בעניינה של החברה, בית המשפט פסל את החלטת ועדת המכרזים, שכראשה עמד חבר המועצה.

1.1724 חבר מועצה - ייצוג לקוחות בפני הוועדה המרחבית לתכנון ולבניה

חבר מועצה שהוא עורך דין אינו רשאי לייצג אדם בפני ועדה מרחבית לתכנון ולבניה, המופקדת על מספר דשונות מקומיות (רי סעיף 19 לחוק התכנון והבניה), אם הרשות שבה הוא מכהן שייכת לאותו מרחב תכנוני.

הנדרת "מועצה" בכללים למוניעת ניגוד עניינים וגם בכללי לשכת עורכי הדין שצוטטו לעיל כוללת גם את הוועדה לתכנון ולבניה, ומהגדרת "איגוד ערים" בכללי לשכת עורכי הדין שצוטטו לעיל ניתן ללמוד, שהכוונה הייתה גם לוועדות המרחביות שבתחומן נמצאת הרשות המקומית. מסקנה זו מתבקשת גם מהרחבת הנדרת "מועצה" בכלל 2 לכללי לשכת עורכי הדין על "גוף המטף לוועדת תכנון ובניה".

מספר חוות הדעת: 1.1720	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות
------------------------	---

1.1725 חבר מועצה - ייצוג נאשמים בכתבי אישום המוגשים בידי הרשות המקומית
חבר מועצה לא ייצג נאשמים שעברו על חוקים שהרשות המקומית מופקדת על אכיפתם.

מתפקודה של הוועדה המקומית לאכוף את קיומם של דיני התכנון והבניה. מטבע הדברים, מסתייעת הוועדה המקומית במנגנון הרשות המקומית. מכאן, שחבר מועצה המכהן באותה רשות מקומית (ובוועדה המקומית) אינו רשאי לייצג את מי שעובר על החוקים שעל שמירתם הן מופקדות. לעניין זה, העובדה, שבאופן פורמלי התובע הוא (ציג היועץ המשפטי לממשלה, אין בה כדי לשנות מחוות דעת זו.

1.1726 חבר מועצה - ייצוג תובעים בתביעות נזיקין מול הרשות בה הוא מכהן
השאלה עלתה, מושם שבתביעות נזיקין, חברת הביטוח של הרשות מטמלת בתביעות אלה ואף מטמלת לתובעים, והמונה טען, שייצוג התובעים בתביעות כאלה אינו מתבצע, למעשה, מול הרשות המקומית, אלא מול חברת הביטוח. למרות זאת, הוועדה סברה, שאין לאפשר לחבר המועצה לייצג תובעים נגד העירייה בתביעות נזיקין. הסיבה היא, שלתוצאותיהן של התביעות השלכה על הרשות המקומית ועל גובה ההשתתפות העצמית בה היא עשויה להתחייב, ולכן מקרה זה הינו כגדר "ייצוג" מול הרשות המקומית, מעבר לכן הפורמלי. בנוסף, חברת הביטוח זקוקה לסיוע של עובדי הרשות, ולעיתים אולי אף לסיוע של נבחריה) לצורך גיבוש ההגנה (מסירת עדות, מסירת נידע על ליקויים, נהלים וכו'), והעובדה, שהצד השני מיוצג על ידי חבר מועצה, עלולה להשפיע על התנהלותם.

1.1727 עורך דין, חבר מועצת רשות מקומית, אינו רשאי לתת ייעוץ משפטי לרשות בה הוא מכהן
כי לעניין זה חוות הדעת מס' 1.1205.

1.1728 בת זוגו של היועץ המשפטי לרשות מקומית פסולה מכהונה במועצת הרשות
כי חוות הדעת מס' 1.1206.